

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Törvényszéke
97/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. június 9.

A T-47/19. sz. ügyben hozott ítélet
Dansk Erhverv kontra Bizottság

A Törvényszék megsemmisíti a Bizottság azon határozatát, amely megállapítja, hogy a német határ menti üzletek által dániai lakóhellyel rendelkező személyek részére értékesített italok bizonyos csomagolásaira vonatkozó betétdíj beszedésének elmaradása nem minősül állami támogatásnak

A Bizottság az előzetes vizsgálati szakaszban nem tudta leküzdeni az annak eldöntése során tapasztalt összes komoly nehézséget, hogy a betétdíj beszedésének elmaradása állami támogatásnak minősül-e

A „VerpackV” német szövetségi szintű szabályozás¹ a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62 irányelvet² ülteti át. E szabályozás bizonyos egyszer használatos italcsomagolások vonatkozásában a hozzáadottérték-adót (héta) is magában foglaló betétdíjrendszert vezet be, amely betétdíjat az értékesítési lánc minden szakaszában be kell szedni egészen addig, amíg a terméket a végső fogyasztó részére értékesítik, az összegét pedig a csomagolás visszaváltását követően vissza kell téríteni. E betétdíj beszedésének elmulasztása olyan szabálysértésnek minősül, amely 100 000 euróig terjedő összegű bírsággal szankcionálható.

A Németország Alaptörvénye által előírt hatáskörmegosztásnak megfelelően e szabályozás végrehajtása a regionális hatóságok hatáskörébe tartozik, amelyek e szabályozást közigazgatási rendelkezés útján vagy pénzbírság kiszabásával hajthatják végre. Ennek keretében Schleswig-Holstein és Mecklenburg-Elő-Pomeránia (Németország) hatóságai úgy ítélték meg, hogy a betétdíj beszedésére vonatkozó kötelezettség nem vonatkozik a határ menti üzletekre, ha az italokat kizárólag a többek között dániai lakóhellyel rendelkező személyek részére értékesítik, és ez utóbbiak írásban (exportnyilatkozat aláírásával) nyilatkoznak, hogy ezeket az italokat német területen kívül fogyasztják el, és a csomagolóanyagaitól is e területen kívül szabadulnak meg.

Mivel a dán vállalkozások érdekeit képviselő szakmai egyesület, a Dansk Erhverv úgy ítélte meg, hogy az egyszer használatos italcsomagolások utáni betétdíj beszedése alóli e mentesítés azzal egyenértékű, hogy egy észak-németországi kiskereskedelmi vállalkozáscsoportnak jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatást nyújtanak, állami támogatásokkal kapcsolatos panaszt nyújtott be a Bizottsághoz. Az előzetes vizsgálati szakasz végén a Bizottság határozatot fogadott el, amelyben megállapította, hogy a vitatott intézkedések, vagyis a betétdíj beszedésének elmulasztása, továbbá a betétdíj utáni héa beszedésének elmulasztása, valamint a betétdíjat be nem szedő vállalkozásokkal szemben a bírság kiszabásának mellőzése nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.³

A Dansk Erhverv 2019. január 23-án megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be e határozat ellen. E kereset vizsgálata során az Európai Unió Törvényszéke jelentős pontosításokkal szolgált egyrészt abban a kérdésben, hogy milyen viszony áll fenn az állami támogatásokkal kapcsolatos rendelkezések és az uniós jog vagy a nemzeti jogszabályok egyéb rendelkezései között, másrészt

¹ A Verordnung über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen (Verpackungsverordnung) egy 1998. augusztus 21-i rendelet, amely a csomagolási hulladékok megelőzéséről és hasznosításáról szól (BGBl. 1998. I., 2379. o.).

² A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1994. L 365., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 13. kötet, 349. o.).

³ Az SA.44865 (2016/FC) állami támogatás – Németország – A határ mentén elhelyezkedő német italüzleteknek nyújtott állítólagos állami támogatásról szóló, 2018. október 4-i C(2018) 6315 final bizottsági határozat.

pedig abban a kérdésben, hogy a bírságok területén annak meghatározása során, hogy fennáll-e állami forrás, milyen következtetéseket kell levonni abból, hogy az alkalmazandó norma tekintetében értelmezési nehézségek adódnak.

A Törvényszék álláspontja

A Törvényszék először is pontosítja, hogy a Bizottság által e területen elfogadott határozat jogellenességének alátámasztása érdekében milyen mértékben lehet eredményesen hivatkozni olyan rendelkezések megsértésére, amelyek nem az állami támogatások jogára vonatkoznak. E tekintetben a Törvényszék szerint különbséget kell tenni aszerint, hogy a Bizottság határozata valamely támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségéről vagy a támogatás fennállásáról határoz. Ami az első esetet illeti, mivel egy olyan támogatás, amely bizonyos részletszabályainál fogva sérti az EUM-Szerződés egyéb rendelkezéseit, nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek, az EUM-Szerződésen belül az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseken kívüli egyéb rendelkezések olyan nemzeti intézkedés általi megsértésére, amely állami támogatásnak minősül, eredményesen lehet hivatkozni azon határozat jogszerűségének vitatása érdekében, amelyben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ilyen támogatás összeegyeztethető a belső piaccal.

Ezzel szemben a Törvényszék szerint nem ez a helyzet az olyan határozatok vonatkozásában, amelyek az állami támogatás fennállásáról döntenek. E tekintetben a Törvényszék kiemeli, hogy az EUMSZ 11. cikk kétségtelenül úgy rendelkezik, a környezetvédelmi követelményeket be kell illeszteni az uniós politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába. Ezen integrációnak azonban a támogatás összeegyeztethetőségének vizsgálata szakaszában, nem pedig a fennállásának vizsgálata során kell megvalósulnia. Mivel valamely közérdekű indok figyelembevételével az állami támogatásként minősítés szakaszában hatástalan körülmény, a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy arra a körülményre, hogy valamely nemzeti intézkedés sérti az uniós jognak az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezésein kívüli egyéb rendelkezéseit, önmagában nem lehet eredményesen hivatkozni annak alátámasztása érdekében, hogy ez az intézkedés állami támogatásnak minősül. Ellentétes lenne ugyanis az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének szövegével annak megállapítása, hogy valamely nemzeti intézkedés, mivel sérti a Szerződés egyéb rendelkezéseit, állami támogatásnak minősül, még akkor is, ha nem felel meg az e rendelkezésben a támogatás azonosítása érdekében kifejezetten előírt feltételeknek.

A Törvényszék szerint ez még inkább így van a tagállami jogi rendelkezések esetében. Az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből ugyanis az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést rendes körülmények között az egész Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni, amely értelmezés kialakítása során figyelembe kell venni a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját. Márpedig a Törvényszék megállapítja, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése semmilyen kifejezett utalást nem tartalmaz a tagállamok jogára. Ezenkívül nem a Bizottság, hanem a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok feladata a nemzeti intézkedések belső jog szerinti jogszerűségének vizsgálata. Márpedig e tekintetben, ha elfogadnánk, hogy valamely tagállami jog rendelkezéseinek megsértése alapján a Bizottságnak nemzeti intézkedéseket állami támogatásként kell minősítenie, akkor a Bizottság a nemzeti bíróságok hatáskörének megsértésével határozhatna ezen intézkedéseknek a belső jog tekintetében fennálló jogszerűségéről.

Így a Törvényszék elutasítja a Dansk Erhverv azon állítását, amely szerint a Bizottságnak annak vizsgálata érdekében, hogy a betétdíj beszédese alóli mentesítésben megnyilvánuló intézkedés állami támogatásnak minősül-e, figyelembe kellett volna vennie a Németországot terhelő azon kötelezettségeket, amelyek a 94/62 irányelvből, a „szennyező fizet elvéből” és a német jogból erednek.

Másodszor, az arra alapított kifogás vizsgálata során, hogy amikor a Bizottság azt a kérdést értékelte, hogy a bírság kiszabásának mellőzése állami forrásokból finanszírozott előnynek minősül-e, tévesen egy új, a szóban forgó szabályozás értelmezési nehézségein alapuló jogi kritériumot alkalmazott, a Törvényszék kiemeli, hogy a jelen esetben a bírság kiszabásának hiánya

elválaszthatatlan a betétdíj beszédésének elmaradásától, ezáltal pedig a hatályos szabályozás azon értelmezésétől, amelyet a gyakorlatban a hatáskörrel rendelkező német regionális hatóságok alakítottak ki. Márpedig az ilyen kontextus nem felel meg a bírságokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatban eddig vizsgált esetek egyikének sem.

E körülmények között a Törvényszék szerint a Bizottság joggal támaszkodott a releváns szabályozás értelmezése és a szankcionálási hatáskörrel rendelkező hatóságok által e jogkör gyakorlása közötti kapcsolaton alapuló új jogi kritériumra annak vizsgálata során, hogy a bírság kiszabásának elmaradása állami forrásból finanszírozott előnynek tekinthető-e. A Bizottság szintén helyesen vélte úgy, hogy valamely szabályozás értelmezési nehézségei főszabály szerint alkalmasak annak kizárására, hogy a bírság kiszabása elmaradását olyan mentességnek tekintsék, amely állami támogatásként minősül. Egy olyan helyzet ugyanis, amelyben olyan norma értelmezésével kapcsolatos nehézségek merülnek fel, amelynek megsértése bírság kiszabása útján szankcionálható, a szóban forgó előny szempontjából egyértelműen különbözik attól a helyzettől, amelyben az illetékes hatóság úgy dönt, hogy mentesít egy vállalkozást a szabályozás alapján általa fizetendő bírság megfizetése alól. Az első esetben – a második esettel ellentétben – nem áll fenn korábban fennálló kötelezettség. Figyelembe véve ugyanis a norma bizonytalan hatályát, a jogsértő magatartás fennállása nem tűnik nyilvánvalóan megalapozottnak, és az ilyen magatartás bírsággal való szankcionálása tehát e bizonytalan helyzetben nem tűnik szükségesnek vagy elkerülhetetlennek.

A Törvényszék ugyanakkor pontosítja, az alkalmazandó szabályozás értelmezési nehézségein alapuló kritérium csak akkor alkalmazható, ha e nehézségek ideiglenesek, és a szabályok fokozatos világossá tételére irányuló folyamat részét képezik. Márpedig a Bizottság nem hivatkozott arra, hogy a fent említett értelmezési nehézségeknek egyszerre kell ideigleneseknek és a normák fokozatos világossá tételétől elválaszthatatlanoknak lenniük, jóllehet e két feltételnek teljesülnie kell ahhoz, hogy állami források hiányát meg lehessen állapítani. E tekintetben a szabályozás esetleges értelmezési nehézségeinek ideiglenes jellegét illetően a Törvényszék kiemeli, hogy **a Bizottság nem említ semmi olyan különös körülményt, amely lehetővé tenné annak igazolását, hogy az ilyen bizonytalanság 2005, sőt 2003 óta fennálljon. Ezenkívül, ami a szabályozás értelmezésével kapcsolatos nehézségek azon jellemzőjét illeti, hogy azoknak elválaszthatatlanoknak kell lenniük a szabályozás fokozatos világossá tételétől, a Törvényszék megállapítja, hogy az ügy iratainak egyetlen eleme sem enged arra következtetni, hogy e nehézségek kiküszöbölése folyamatban lett volna.**

Következésképpen a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt, hogy az állami forrásokkal kapcsolatos feltétel nem teljesült, anélkül állapította meg, hogy megvizsgálta volna, hogy azok az értelmezési nehézségek, amelyekre a Bizottság támaszkodott, ideiglenesek és a normák fokozatos világossá tételétől elválaszthatatlanok voltak-e. E megállapítás olyan valószínűsítő körülménynek minősül, amely lehetővé teszi annak megállapítását, hogy a Bizottság ezen előzetes szakaszban nem tudta leküzdeni az abban a kérdésben felmerülő összes komoly nehézséget, hogy a betétdíj beszédésének elmaradása és a bírság kiszabásának mellőzése állami támogatásnak minősül-e. **Mivel egyéb valószínűsítő körülmények is azonosításra kerültek olyan komoly nehézségekkel kapcsolatban, amelyeket a Bizottság az előzetes vizsgálati szakasz során nem tudott leküzdeni, a Törvényszék teljes egészében megsemmisíti a megtámadott határozatot.**

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék határozata ellen annak közlésétől számított két hónap és tíz napon belül kizárólag jogkérdésekre vonatkozó fellebbezést lehet benyújtani a Bírósághoz.

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Ha a kereset megalapozott, az uniós bíróság megsemmisíti a jogi aktust. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Törvényszéket.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499